

Sądy zwyczajne - Słowacja

W tej części zawarto informacje na temat organizacji sądów powszechnych w Słowacji.

Sądy powszechne – wprowadzenie

Władzę sądowniczą w Republice Słowackiej sprawują niezależne i bezstronne sądy. Na wszystkich szczeblach władza sądownicza jest wyodrębnioną, autonomiczną strukturą w systemie organów państwa.

Prawnicze bazy danych

Baza danych słowackiego Ministerstwa Sprawiedliwości [Slov-Lex](#)

Projekt słowackiego Ministerstwa Sprawiedliwości „Elektroniczna baza aktów prawnych (Slov-Lex)” opiera się na dwóch wzajemnie połączonych systemach informatycznych:

1. systemie informatycznym **eZbierka** (e-Zbiór) zawierającym wiążące teksty skonsolidowane przepisów i innych norm w formie elektronicznej przeznaczone dla adresatów tych przepisów i norm;
2. systemie informatycznym **eLegislatíva** (e-Ustawodawstwo), który służy do zarządzania procesem ustawodawczym na każdym jego etapie i jest wyposażony w zaawansowane narzędzia edycji dostępne dla ustawodawców.

Korzyści dla grup docelowych

Z uwagi na rosnącą liczbę i złożoność przepisów coraz trudniej jest stosować w praktyce podstawową zasadę prawną, zgodnie z którą wszyscy obywatele powinni być zaznajomieni z ważnymi i obowiązującymi przepisami oraz być świadomi swoich praw i obowiązków. Projekt Slov-Lex przyczyni się do poprawy wdrażania tej zasady, zapewniając skuteczny dostęp do obowiązujących przepisów wszystkim:

- obywatelom – stanowiący część projektu system eZbierka przyniesie w szczególności takie korzyści jak ułatwienie dostępu do obowiązujących przepisów pod kątem formalnym i merytorycznym, bez konieczności uiszczania opłat, oraz poprawa znajomości nowych przepisów wśród obywateli;
- przedstawicielom zawodów prawniczych – zyskają oni stały dostęp do obowiązujących przepisów i możliwość zapoznania się z nowymi przepisami słowackimi lub unijnymi, zarówno w ujęciu ogólnym, jak i szczegółowym, tj. w zakresie przepisów regulujących dziedziny, w których się specjalizują;
- przedsiębiorcom – zyskają oni stały, nieodpłatny dostęp do obowiązujących przepisów i możliwość zapoznania się z nowymi przepisami słowackimi lub unijnymi, zarówno w ujęciu ogólnym, jak i szczegółowym, tj. w zakresie przepisów regulujących obszary ich działalności; lepsze otoczenie regulacyjne stworzy korzystniejsze warunki dla rozwoju przedsiębiorczości i ograniczy obciążenie administracyjne związane z prowadzeniem działalności;
- jednostkom samorządu lokalnego i regionalnego – otrzymają one stały, nieodpłatny dostęp do źródeł obowiązujących przepisów przy jednoczesnym ograniczeniu obciążającego je obciążenia administracyjnego (które wynika z wymagającego pod względem administracyjnym i kosztownego obowiązku zapewniania dostępu do zbioru aktów prawnych w dni robocze, co wymaga wykupienia abonamentu i archiwizacji papierowych wersji zbioru) poprzez zastąpienie tego uciążliwego obowiązku zapewniania wspomaganego dostępu do zbioru w dni robocze;
- organom administracji publicznej – z jednej strony projekt zapewni stały, nieodpłatny dostęp do źródeł obowiązujących przepisów, a z drugiej – ograniczy obciążenie administracyjne, a tym samym koszt finansowy procesu ustawodawczego, jak również zapewni możliwość lepszej realizacji zadań w zakresie stanowienia prawa i wdrażania prawa Unii Europejskiej;

- organom wymiaru sprawiedliwości – zyskają one stały i szybki dostęp do obowiązujących przepisów zgodnie ze stanem prawnym na dowolnie wybrany dzień w przeszłości oraz możliwość zapoznania się z zamieszczonymi w orzeczeniach odesłaniami do przepisów obowiązujących w danej chwili, co doprowadzi do przynajmniej częściowego wyeliminowania rutynowych czynności wykonywanych przez sędziów i urzędników sądowych oraz zwiększenia skuteczności ich pracy;
- organom ustawodawczym – zyskają one dostęp do skutecznego narzędzia do sporządzania projektów aktów prawnych i zarządzania procesem ustawodawczym, co wyeliminuje część uciążliwych formalności administracyjnych i pozwoli im lepiej skoncentrować się na treści rozpatrywanych wniosków ustawodawczych.

Organizacja sądów powszechnych

Słowacki system sądownictwa

Słowacki system sądownictwa obejmuje:

- 54 sądy rejonowe (*okresné súdy*)
- 8 sądów okręgowych (*krajské súdy*)
- Szczególny Sąd Karny (*Špecializovaný trestný súd*)
- Sąd Najwyższy Republiki Słowackiej (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*)

Właściwość sądów

Sądy rejonowe (*okresné súdy*)

Sądy rejonowe orzekają jako sądy pierwszej instancji w sprawach cywilnych i karnych, o ile przepisy dotyczące postępowania sądowego nie stanowią inaczej.

Orzekają także w sprawach wyborczych, jeżeli wymagają tego przepisy szczególne.

Sądy okręgowe (*krajské súdy*)

Sądy okręgowe orzekają jako sądy drugiej instancji w sprawach cywilnych i karnych rozpoznanych w pierwszej instancji przez sądy rejonowe.

W przepisach procesowych określono sprawy cywilne i karne, które sądy okręgowe rozpoznają w pierwszej instancji.

Sądy okręgowe orzekają jako sądy pierwszej instancji w sprawach z zakresu prawa administracyjnego, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Sądy okręgowe orzekają także w innych sprawach, jeżeli wymagają tego przepisy szczególne (ustawa nr 166/2003 o ochronie prywatności przed bezprawnym użytkowaniem technologii informacyjnych i o zmianie niektórych ustaw).

Szczególny Sąd Karny (*Špecializovaný trestný súd*)

Szczególny Sąd Karny orzeka w sprawach karnych i w innych sprawach określonych w przepisach dotyczących postępowania sądowego.

Sąd Najwyższy

Sąd Najwyższy jest właściwy do rozpoznawania:

- zwyczajnych środków zaskarżenia od orzeczeń sądów okręgowych i Szczególnego Sądu Karnego, jeżeli taki tryb postępowania przewidziano w przepisach dotyczących postępowania sądowego;
- nadzwyczajnych środków zaskarżenia od orzeczeń sądów rejonowych, okręgowych, Szczególnego Sądu Karnego i Sądu Najwyższego, jeżeli taki tryb postępowania przewidziano w przepisach dotyczących postępowania sądowego;
- sporów o właściwość między sądami a instytucjami rządowymi na szczeblu centralnym;
- przypadków przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi niż sąd właściwy, jeżeli taki tryb postępowania przewidziano w przepisach dotyczących postępowania sądowego;
- innych spraw przewidzianych w ustawie lub umowie międzynarodowej.

Sąd Najwyższy **sprawuje kontrolę nad orzecznictwem sądów** w sprawach zakończonych prawomocnym wyrokiem.

Sąd Najwyższy dba o **jednolitą wykładnię i spójne stosowanie ustaw** oraz innych powszechnie obowiązujących aktów prawnych w drodze

- wydawania orzeczeń;
- wydawania opinii w celu ujednoczenia wykładni ustaw i innych powszechnie obowiązujących aktów prawnych;
- publikacji prawomocnych orzeczeń sądowych o szczególnym znaczeniu w Zbiorze Opinii Sądu Najwyższego oraz Orzeczeń Sądów Republiki Słowackiej (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

Powiązane strony

 [Ministerstwo Sprawiedliwości](#)

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej. W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

Ostatnia aktualizacja: 15/04/2020